

- Ne odbacujemo odjeću koju više ne nosimo. Prvo je pokušajmo preoblikovati jer možda još može biti korisna.

- Ako staru odjeću olako odbacimo propuštamo je iskoristiti u svim onim situacijama kad nam treba neka stara krpa za čišćenje.

- Možda vaša odjeća više nije dobra za vas, ali može biti korisna nekom drugom. Poklonite, donirajte ili razmijenite odjeću i obuću.

- Nevjerojatno je koliko je današnjih uređaja i igračaka ovisno o baterijama. Umjesto da neprestano kupujemo i odbacujemo opasni otpad – baterije, možemo koristiti baterije koje se mogu puniti ili izbjegavati uređaje koji koriste baterije.

Ponovnom uporabom starih predmeta smanjujemo količinu otpada koji završava na odlagalištima, štedimo vrijedne resurse i energiju te stvaramo ljepše i ugodnije okruženje.

KOMPOSTIRANJE

Znate li koja vrsta otpada čini 30% do 40% ukupne količine otpada? Organski (bio) otpad.

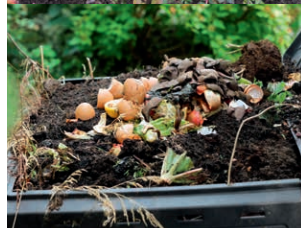
Kompostiranje je proces biološke razgradnje organskog dijela otpada. U prirodi se odvija spontano. To je jeftin i prirodan proces koji pretvara kuhinjski i vrtni (zeleni) otpad u vrijednu sirovinu bogatu hranjivim tvarima za tlo. Jednostavno ga je napraviti i upotrebljavati.

Kompostiranje je prirodno recikliranje. Kuhinjski i vrtni otpad vrijedna su sirovina od koje kompostiranjem nastaje humus. Tlo je ugrožen, ograničen i dragocjen resurs o kojem ovisi naš život.

Za kompostiranje nije potreban velik prostor ni ulaganja i svatko može sam napraviti svoje kompostište. Bitno je pronaći pravo mjesto za spremnik kao što je to sjenovito mjesto na ravnom tlu. Također, bitno je da sav materijal usitnimo prije stavljanja u kompostište.

Što sve možemo staviti u kompost?

Preporučena je mješavina „zelenih i smeđih sastojaka“ u omjeru 2 : 1 ili 1 : 1.

„ZELENI SASTOJCI“ – sastojci bogati dušikom, ubrzavaju razgradnju te osiguravaju vlažnost kompostne hrpe:

- ostaci voća i povrća,
- kora voća i povrća,
- pokošena trava,
- staro cvijeće,
- vrećice čaja,
- talog kave i filter vrećice,
- ljekovito bilje – kopriva, stolisnik, maslačak i kamilica.

„SMEĐI SASTOJCI“ – sastojci bogati ugljikom, usporavaju truljenje, omogućuju prozračnost hrpe:

- karton i papir bez otiska,
- kutije od jaja,
- zamašćen papir,
- suho lišće,
- piljevina,
- slama i sijeno,
- grančice, kora od drveta,
- borove iglice,
- pepeo od loženja drvenog ugljena ili drva (osim pepela od grila, kamenog i smeđeg ugljena).

Projekt „Otpad nije smeće!“ W: otpadnijesmece.split.hr
E: otpadnijesmece@split.hr

Grad Split, Obala kneza Branimira 17, 21000 Split
T: 021/310-111

Za više informacija o EU fondovima posjetite:
www.razvoj.gov.hr i www.strukturnifondovi.hr

SPREČAVANJE NASTANKA OTPADA PONOVA UPORABA KOMPOSTIRANJE

Europska unija
Zajedno do fondova EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTITIJSKI FONDovi

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

GRAD SPLIT

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda.
Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Grada Splita.

OTPAD NIJE SMEĆE

Problem gomilanja smeća ne može riješiti nitko drugi osim nas samih. Kad jednom iskoristimo proizvod, odbacujemo ga, on završi na odlagalištu otpada, a resursi korišteni za njegovu proizvodnju ostaju neiskorišteni. Zbog toga, u ovom trenutku, svi mi ljudi zajedno trošimo više resursa nego što ih je Zemlja u stanju obnoviti.

Kako bi okoliš i naše zdravlje bili očuvani, u Europskoj uniji je prihvaćen novi model gospodarenja otpadom:

Kružno gospodarenje oponaša prirodne ekosustave koji su također „kružni“. Ništa se ne gubi već mijenja oblik i na kraju se krug zatvara – otpad ponovo postaje sirovina.

SPREČAVANJE NASTANKA OTPADA

Skoro trećinu otpada koji stvaramo moguće je izbjeći promišljanjem o smanjenju potrošnje. To zahtijeva veliku promjenu navika koje se čine kao da nam olakšavaju svakodnevni život, a zapravo nam smanjuju kvalitetu života.

- Ne kupujte ono što vam ne treba. Pokušajte napraviti popis onoga što trebate kupiti i izbjegnite kupiti ono što nije na popisu. Izbjegavajte kupovati kad ste gladni jer ste tada skloniji kupiti više nego vam je potrebno.
- Birajte namirnice u povratnoj (staklenoj) ambalaži.
- Birajte voće i povrće koje nije već zapakirano. Ako birate „rinfuzu“ možete kupiti upravo onoliko koliko trebate.
- Neka vaša platnena vrećica bude uvijek s vama kako bi izbjegli kupovanje i odbacivanje plastičnih vrećica.
- Koristite trajni pribor za jelo, metalne vilice, žlice i noževe, porculanske i keramičke čaše i tanjure, a nemojte koristiti „jednokratne“ plastične proizvode (tanjuri, pribor za jelo, slamke).
- Tijekom obroka izbjegavajte servirati veće količine hrane od one koju ćete pojesti kako bi spriječili bacanje hrane. Lakše je uzeti dodatnu porciju nego zbrinjavati nepotreban otpad.

- Kupljene namirnice rasporedite u stražnji dio hladnjaka, a proizvode koji su bili tamo premjestite naprijed. Tako ćete spriječiti kvarenje hrane i teže ćete „zaboraviti“ što imate u hladnjaku
- Radije kupujte jedan kvalitetan proizvod koji će vam dugo trajati nego više nekvalitetnih koje ćete brzo odbaciti
- Pridržavajte se uputa za održavanje odjeće kako bi vam dulje trajala
- Odjeću koja vam ne treba donirajte ili odložite na recikliranje
- Oznaka „upotrijebiti do“ označuje do kojeg datuma se namirnice mogu iskoristiti, a oznaka „najbolje upotrijebiti do“ označuje da se namirnica može koristiti, ali kvaliteta namirnice može biti umanjena (boja, okus, nutritivna svojstva), no i dalje je sigurna za jelo.
- Pri skladištenju namirnica informirajte se koje namirnice dulje traju na sobnoj temperaturi nego u hladnjaku
- Ne odbacujte namirnice s rokom trajanja „najbolje upotrijebiti do...“ jer se mogu sigurno koristiti i nakon isteka naznačenog roka

- Prednost dajte krutim sapunima umjesto tekućih. Zbog tekućih sapuna troši se jako puno plastike – i boca i pumpica su plastični.
- Umjesto vlažnih i papirnatih maramica koristite pamučne.

Pravilnom brigom o korištenju namirnica sprečavamo i smanjujemo količinu otpada te štedimo energiju što dodatno pomaže očuvanju okoliša.

PONOVNA UPORABA

Ako promislimo možemo li nekako drugačije upotrijebiti proizvod prije nego ga odbacimo, značajno smanjujemo količinu otpada.

Pronađi novu vrijednost i upotrijebi ponovo

Ponovna uporaba nije isto što i recikliranje. Kad koristimo neki proizvod u njegovom izvornom obliku za istu ili za neku novu svrhu, to nazivamo ponovnom uporabom. Ponovnim korištenjem proizvoda produžujemo njegovo trajanje prije nego što postane otpad.

Primjeri ponovne uporabe:

- Iskorištene staklenke možemo koristiti skoro neograničeno, za zimnicu ili skladištenje suhe hrane.